

1. Ekologiset käytävät

Lajien täytyy päästä liikkumaan niille sopivalta alueelta toiselle ravinnonhauksa, uuden reviirin tai kumppanin etsinnässä. Monet lajit ovat erikoistuneet tiettyyn puulajiin, tiettyyn puun kokoon tai tiettyyn puun lahottajaan eli kääpään tai hyönteiseen.

Sopivien alueiden välinen pitkä etäisyys on ongelma lajeille. On tärkeää säilyttää ekologisia käytäviä luonnonsuojelualueiden välissä, jotta lajit pääsevät liikkumaan alueelta toiselle. Ekologinen käytävä voi olla esim. joenvarsi tai nauhamainen metsäkaistale.

Palkinto: Ekologinen käytävä-pistekortti (+5 pistettä)

1. Tehtävä

Rakentakaa kepeistä ekologinen käytävä omalta suojelualueeltanne lähimmälle suojelualueelle.

Palautus

Näyttäkää ohjaajalle, missä ekologinen käytävänne kulkee.

HALTIA

2. Luontokartoitukset

Luonnonsuojelualueilla tehdään luontokartoituksia ja luonnontieteellistä tutkimusta. Tutkimuksen avulla saadaan tietoa lajien ja luontotyyppien tilasta.

Kartoituksilla ja tutkimuksilla kerättyjen tietojen perusteella tehdään luonnonhoito- ja ennallistamissuunnitelmia. Suunnitelmissa valitaan sopivat keinot lisätä alueen uhanalaisten lajien vaatimia piirteitä luonnonsuojelualueelle.

Palkinto: Viisi uutta lajia

HALTIA

2. Tehtävä

Tunnistakaa kolme (3) eri lajia alueeltanne tai sen läheisyydestä.

Palautus

Kertokaa ja näyttäkää tunnistamanne lajit ohjaajalle.

3. Metsän poltto

Aiemmin tuli on epäsäännöllisin välein polttanut metsiä. Nykyisin metsäpaloit sammutetaan. Monet metsäpaloista riippuvaiset eliölajit ovat harvinaistuneet tai uhanalaistuneet, koska palanutta puuta ei ole riittävästi.

Metsien ennallistamispoltoissa metsää poltetaan suunnitellusti. Polttoja valvotaan huolellisesti, jotta ne eivät aiheuta vaaraa. Metsän poltoissa osa puustosta hiiltyy, osa kuolee heti ja osa vasta vuosien päästä. Polton seurauksena syntyy jatkuvasti uutta, eri lahoamisvaiheessa olevaa puuta. Metsän poltto luo tilaa uusille eliölajeille, joista osa on riippuvaisia palaneesta puusta.

Palkinto: Palanut puu ja kaskikeiju –pistekortti (+ 5 pistettä)

HALTIA

3. Tehtävä

Rakentakaa malli kaskikeijusta luonnon materiaaleista.

Kaskikeiju on pieni kovakuoriainen, joka tarvitsee ravinnokseen lahoppuuta. Kaskikeiju viihtyy esim. metsäpaloaukeilla.

Palautus

Näyttäkää rakennelma ohjaajalle.

4. Maan hankinta

Tavoitteena on muodostaa riittävän suuria suojelualueita. Monet harvinaistuneet eläinlajit, esimerkiksi metsot ja karhut, tarvitsevat laajoja ja yhtenäisiä metsiä.

Maan hankinnalla voidaan laajentaa jo olemassa olevia luonnonsuojelualueita tai perustaa uusia suojelualueita.

Palkinto: Uusi rajaköysi ja maan hankinta-pistekortti (+ 5 pistettä)

HALTIA

4. Tehtävä

Etsikää jotain elollista ja elotonta ympäröivästä ekosysteemistä.

Palautus

Kertokaa ohjaajalle löytönne.

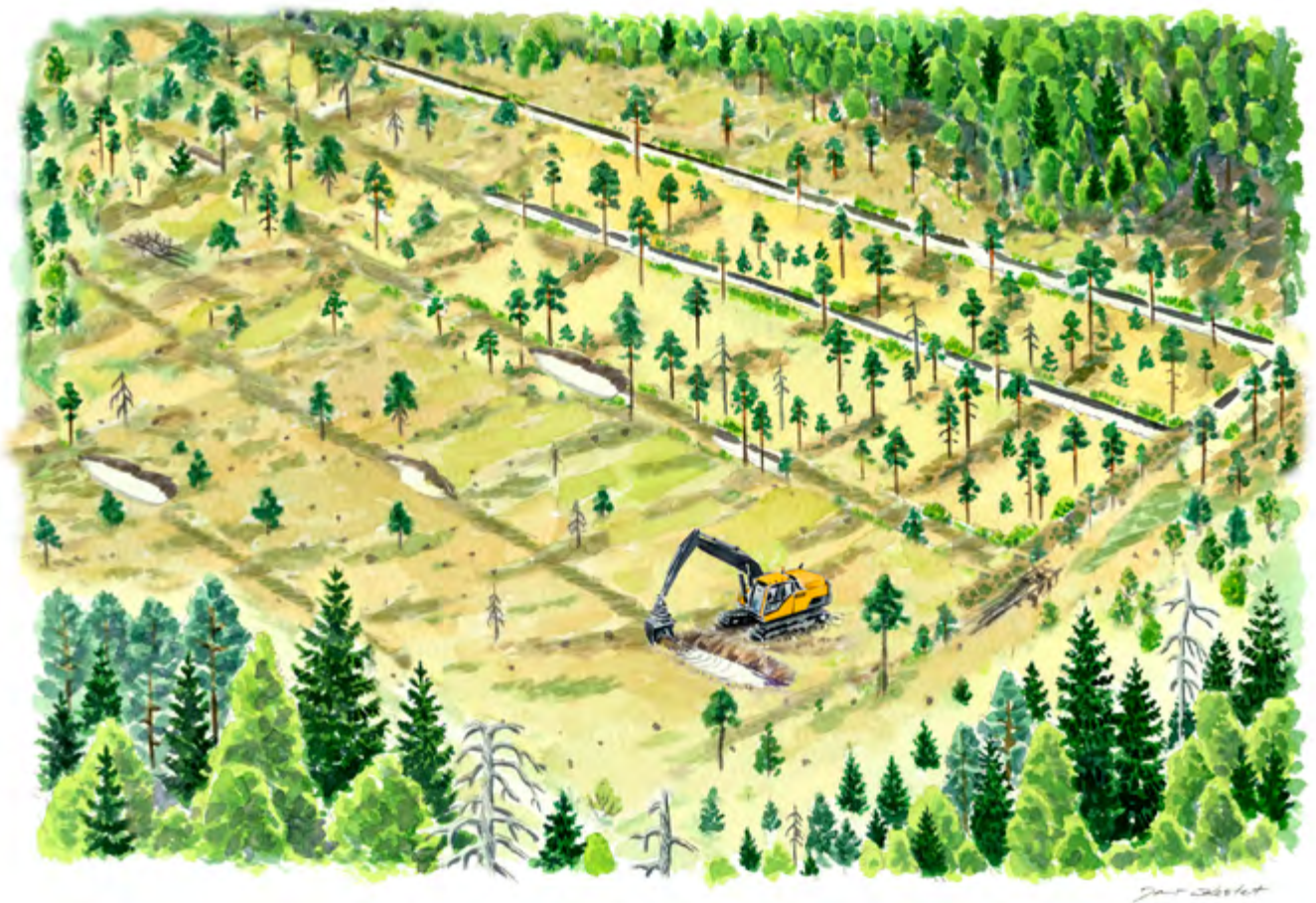
HALTIA

5. Suon ennallistaminen

Osa Suomen soista on kuivattu kaivamalla niihin ojia, jotta puut kasvaisivat paremmin ja ihminen voisi hakata puut käyttöönsä. Kuivuessaan suo muuttuu monille suolla viihtyvälle eliölle sopimattomaksi elinympäristöksi.

Ojitettuja soita voidaan palauttaa ennallistamalla takaisin luonnontilaan. Menetelminä ovat ojien täyttäminen ja/tai patoaminen kaivinkoneella. Tavoitteina on nostaa suon vedenpinnan tasoa ja hidastaa veden virtaamista pois suolta. Suon vettyessä suolajisto voi palata hiljalleen takaisin.

Palkinto: Suo-pistekortti (+2 pistettä) ja kolme uutta lajia

5. Tehtävä

Miättikää yhdessä, missä kaikkialla tässä ympäristössä on vettä.

Palautus

Kertokaa ohjaajalle ryhmänne vastaus.

HALTIA

6. Lahopuun tuottaminen

Ihmisen metsätalousskäytössä olevissa metsissä on selvästi vähemmän lahopuuta kuin luonnontilaisissa metsissä olisi. Lahopuusta riippuvaiset metsälajit ovat vähentyneet ja uhanalaistuneet, koska lahopuusta on pulaa.

Monien luonnonsuojelualueiden metsiä on hakattu ennen suojelualueen perustamista. Suojelualueilla lahopuuta lisätään metsiin, joissa lahopuuta on liian vähän tai lahopuut puuttuvat. Näin luodaan elinympäristöjä lahopuusta riippuvaisille lajeille.

Palkinto: Lahopuu-pistekortti (+2 pistettä) ja kolme uutta lajia

HALTIA

6. Tehtävä

Etsikää ympäristöstä lahopuu sekä merkkejä jostakin lajista, joka hyötyy lahopuusta.

Palautus

Kertokaa ohjaajalle, mitä merkkejä löysitte.

HALTIA

7. Pienaukotus

Luonnontilaisissa metsissä on usein monia puulajeja. Karuilla kasvupaikoilla mänty voi olla ainoa puulaji. Ihmisen metsätalouskäytössä olevissa metsissä suositaan kuusta tai mäntyä ja muita puulajeja on vähän tai ei lainkaan. Moni metsälaji hyötyisi lehtipuista ravintona tai asuinpaikkana.

Suojelualueidenkin metsiä on voitu hakata ja istuttaa tilalle yhden puulajin metsiä ennen luonnonsuojelualueen perustamista. Näistä kuusi- ja mäntymetsistä saadaan sekametsiä, kun kaadetaan havupuita pieniltä alueilta. Tällöin saadaan valoa ja elintilaa lehtipuille.

Palkinto: Pienaukko-pistekortti (+2 pistettä) ja kolme uutta lajia

7. Tehtävä

Tunnistakaa kolme puulajia ruotsiksi.

Palautus

Osoittakaa puulajia ja kertokaa ohjaajalle lajin nimi ruotsiksi.

HALTIA

8. Vieraslajitorjunta

Vieraslajiksi kutsutaan eliölajia, joka on ihmisen tahattoman tai tahallisen toiminnan vaikutuksesta levittäytynyt luontaisen elinympäristönsä ulkopuolelle. Haitalliset vieraslajit uhkaavat luontaista lajistoa, koska niille ei ole ympäristössä saalistajia tai tuholaisia tai ne ovat tehokkaita leviämään.

Vieraslajien torjuntakeinoina käytetään lajien tuontikieltoja ja varhaista havaitsemista, erilaisia torjunta- ja hävityskeinoja sekä leviämisen estämistä.

Palkinto: vieraslajitorjunta-pistekortti (+3 pistettä) tai yksi uusi laji, jos vieraslajia ei torjuttu

8. Tehtävä

Nostakaa pussista kolme (3) ominaisuutta alueellenne saapuvalle vieraslajille. Pohtikaa, miten laji vaikuttaisi alueenne muihin lajeihin. Kilpaileeko laji olemassa olevien lajien kanssa? Torjukaa laji, mikäli se on haitallinen.

Palautus

Kertokaa ohjaajalle, miten vieraslaji vaikuttaa alueenne muihin lajeihin. Perustelkaa, miksi torjuitte tai jätitte torjumatta lajin.

HALTIA